

Åsljunga Badplats

1953 startades Åsljungabadens Intresseförening av "Åsljunga Frivilliga Brandkår". De brandmän som drev igångsättandet av föreningen var Erik Snygg, Tage Johansson, Sölve Nilsson, Emil Olsson, Gunnar Johansson och Per Johansson.

Dess ändamål var att söka befrämja och utveckla den igångsatta friluftsanläggningen samt tillvarataga de intressen av samhällelig art, som kunna uppkomma i samband med föreningens verksamhet. (Utdrag från det första protokollet från den 7/9 1953)

Mycket ideellt arbete låg bakom uppförandet av badplatsen med trampolinen, till en kostnad av 3000 kr och en vattenrutschbana.

Än idag är vi stolta över vår fina badplats, som fortfarande vårdas och sköts av frivilliga krafter.

Banvallen mot Örkejlunga

Med några hundra meters mellanrum hittar vi:

1/ Trollsjön 2/ Sörsjön 3/ en fiskodling 4/ en stig från banvallen mot Ö.Spång- Skåneporten. Vid Pinnån på denna stig låg en gång ett spinneri.

Vid Trollsjön (Lilla Hålsjön, Håla sjö) fanns en flitigt besökt rastplats på gamla E4:ans tid. Fisket i sjön är utarrenderat till Klippans sport- och fiskevårdsförening. Man inplanterar regnbåge. Sörsjön är till stor del igenväxt p.g.a. övergödning.

Fiskodlingen HB Spångabäcken har funnits sedan 1986. Även här odlar man regnbåge. Man driver sedan 2006 också butiken och restaurangen Fisk och Vilt vid Skåneporten.

Ungefär 50 m bort längs stigen mot Skåneporten byggdes 1880 ett spinneri av Jöns Larsson och hustrun Hilda Danielsson. Spinneriet med tillhörande färgeri drevs av vattenkraft och stigen var en körbar väg med hästskjuts. Ullen levererades av bönderna själva eller bars på ryggen av uppköpare som t.ex. "To-Tomassen" från Oderljunga. På torgdagar i Örkejlunga satt "Springare-Hilda" själv och gjorde affärer. Efter Jöns Larssons död såldes spinneriet. Det brann ner den 22 maj 1922.

Jälla Sjö

Omkring 50 till 100 m rakt framför oss kan vi skönja en gammal sjöbotten. Här fanns en gång en sjö, Jälla sjö. Största djupet var 14 fot, vilket motsvarar 4,2 meter! På slutet av 1800-talet blev det vanligt med sjösänkningar för att vinna mark till åker och bete. År 1880 bildades en förening av åtta åbor från Jälla och Åsljunga, vars syfte var att få till stånd en uttappning av sjön. En ansökan om detta beviljades av "Landtmäteriet" och sjön tömdes "genom kanalgrävning från sjöns utlopp". Denna kanal kan ses från bron över Pinnån en bit ner.

Med hjälp av handlingar från Lantmäterimyndigheten 1892-93 kan man kartlägga den "landvinning" som projektet gav och hur den fördelades. Den gamla sjöbotten blev snart beväxt av sjöfräken, "rockor". Efter skörd med lie och torkning blev dessa ett viktigt vinterfoder för böndernas boskap. Karl Eliasson i Jälla (f. 1916) har berättat för Janne Johansson om detta, och att denna sjöslätter höll på till andra världskrigets slut.

"Sjön" var på 1960-70-talet ett bra rastställe för sångsvanar, men antalet svanar har minskat kraftigt under de senaste åren.

Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling; Europa investerar i landsbygdsområden

INTRESSEFÖRENING
ÅSLJUNGA

Lärkesholm och von Reiserska stiftelsen

Ca 2 km härifrån ligger Lärkesholms gods. Det finns belagt, att det redan på 1400-talet fanns en stor gård på denna plats. Gården har haft olika namn, bl.a. Lärka gård. Carl von Linné besökte Lärkesholm under sin skånska resa 1749. Byggnaderna var då efter eldsvåda nyuppförda.

– Godsets areal är idag 2570 ha, varav ca 85 % är produktiv skogsmark.

En av ägarna till Lärkesholm var Anders von Reiser (1701 – 1782) gift med Agathe Rodsteen-Uhrne (1707 – 1779). von Reiser blev en mycket förmögen herre, inte minst genom tvivelaktiga metoder och mutor. Bl.a. köpte han sig titeln landshövding. - Anders och Agathes sista vilorum blev i sarkofager i gravkoret i Vejlbys kyrka på Fyn.

Anders von Reiser efterlämnade ett mycket utförligt testamente. Av detta framgår – till mångas förvåning – att den forne penningfursten och ockraren blivit en stordonator. Testamentet innehöll förutsättningar för en stiftelse. Som "directeurer" för stiftelsen anger von Reiser kyrkoherden i Örkelljunga och prostens i N. Åsbo kontrakt. De skulle samråda med Konungens Befallningshavande, d.v.s. landshövdingen. Denne kom att bli ordförande i stiftelsens direktion.

Utöver gåvor till en del namngivna personer gav testamentet stiftelsen möjlighet att bilda fyra fonder: Pensionsfonden, arbetshusfonden, fideikommissfonden och skolfonden. Efter flera permutationer av testamentet för anpassning till förändringar i samhället finns nu två fonder kvar, pensionsfonden och skolfonden. Därutöver kan gåvor ges till mindre bemedlade i Örkelljunga kommun samt som brudgåvor till kvinnor i Åsbo kontrakt. Av det belopp som sedan återstår ska 5/8 användas till pensioner och 3/8 ska fördelas av utbildningsnämnden.

Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling; Europa investerar i landsbygdsområden

INTRESSEFÖRENING
ÅSLJUNGA

Lärkesholm och von Reiserska stiftelsen

Pension kan sökas från pensionsfonden. Högst 36 personer, varav hälften män och hälften kvinnor, hälften adliga och hälften ofrälse, kan beviljas pension, vilken omprövas årligen. Pensionerna uppgår numera till ca 1,2 miljoner kronor årligen.

Redan 1793, 49 år före den första folkskolestadgan i vårt land, kom den första skolan igång på Lärkesholm. Den var inrymd på Lärka gård och tog emot barn från hela Örskelljunga församling. Från 1807 till 1840 var skolan i den s.k. arbetsinrättningen. I en förteckning från 1840-talet anges att skolan undervisade 102 barn. En ny skola byggdes i V. Spång 1840, men läget stämde inte med testatorns önskemål, d.v.s. att skolorna skulle ligga vid Lärkesholm. Därför byggdes en helt ny folkskola 1870 nära godset och fem år senare en småskola. Dessa skolor var i bruk till 1959, då von Reisers skola i Åsljunga stod färdig.

Småskolan i
Lärkesholm

Stipendieutdelning i
Örskelljunga kyrka 2017

Den del av donationen som disponeras av utbildningsnämnden ska enligt nuvarande reglemente användas som bidrag för allmänskulturell verksamhet och som stipendier till personer för eftergymnasial utbildning, som ej kan erbjudas på hemorten (förutsätter boende på annan ort) Den årliga utdelningen sker vid en högtid i början på november i Örskelljunga kyrka. År 2017 fick 28 stipendiater 24.000:- vardera och 13 föreningar fick dela på 128.000:- för allmänskulturell verksamhet. I Örskelljungabygden hör man ibland talas om "Lilla nobelpriset"!

Sjöhultsvägen 9

Denna fastighet byggdes 1947 till Erland och Gurli Jacobsson, som här tillsammans bedrev elfirma under många år. Senare kom även sonen Kenneth med i verksamheten. De startade under namnet Åsljunga El.inst.affär, som senare ombildades till Åsljunga El-affär AB. Även distributionen av el till Åsljunga och de byar runt omkring, som ingick i Åsljunga Energi-förening, stod Erland Jacobsson tillsammans med sin personal för. Det gällde både drift och underhåll under många år.

På senare delen av 1970-talet såldes Åsljunga Energi-förening till Örkelljunga Elverk. Då kunde Åsljunga El helt koncentrera sig på elinstallationer samt försäljning av kapitalvaror och el-artiklar i butik. Mottot för Erland Jacobsson var: Rejäl behandling till humana priser. Det var ett spännande yrke att få leda strömmen!

Erland dog 1993. Hustru Gurli och sonen Kenneth fortsatte med rörelsen. Fastigheten såldes år 2002. Verksamheten hade upphört några år tidigare. Under några år efter försäljningen var det ateljé med konstverksamhet under namnet Ateljé Inger Birgitta.

Sjöhultsvägen -översikt

- Nr 02 August Kristiansson med hustru Elna och dottern Edit bodde här från 1890-talet. (Barnen Johan-Edvin och Bror-Herman utvandrade till Amerika.) Café bedrevs här från 1920 till 1930. "Lilla Edit" dog 1973. Fastigheten såldes till Håkan Frennesson och därefter till Kenneth Jacobsson.
- Nr 10 VVS-rörelse fanns här under namnet Larssons Vatten & Värme. I uthuset här hade Erland Jacobsson startat elfirma i mitten av 1940-talet men flyttat till nybyggd fastighet 1947. Här fanns åkeri- och plåtslagerifirma 1999-2003. Då bodde Ingemar och Berit Johansson med familj här. Sonen Dan med hustru Johanna Kvist köpte fastigheten 2005.
- Nr 12 I denna fastighet bodde under 1920-30-talet skräddare August Olsson, behjälplig med nål och tråd. I uthuset startade Bröderna Nilsson korgtillverkning 1944. De flyttade sedan in i nybyggda lokaler på Sjöhultsvägen 19. Enekorgstillverkning tog sedan vid här i uthuset av "Joel i Böget". Flera ägare har funnits sedan dess.
- Nr 17 Josef Månsson hade här ett jordbruk under många år. Det övertogs sedan av dottern Ros-Britt och hennes make Tuve Nilsson. Fastigheten såldes och har haft ett flertal ägare genom åren. Genom brand 2010 blev det inte mycket kvar – endast garage återstod. Det blev därefter åter en ny ägare.
- Nr 14 Julia Nilsson (f.1888, d.1933) bedrev här matservering och försäljning av bakverk från bageri i källaren. Även rumsuthyrning fanns här. Fastigheten har sedan haft olika ägare. Den övertogs 1959 av Lars-Erik och Anita Johansson.

Sjöhultsvägen -översikt

Nr 21 Fastigheten har flyttats hit från "Olofsa lycka", som låg nära vägskälet Järnbläst-Sjöhult. Skomakare Karl-Emil Pettersson med hustru Emma Kristina och döttrarna Doris Linnéa och Gulli Kristina har här haft sin boning. Därefter blev Elibert Hansson ägare till fastigheten. Den såldes sedan till Gert Derup och därefter till Bröderna Nilssons industrier, som behövde mer industrimark under 1970-talet.

Nr 20 Tuve Nilssons Gräv & Schakt. Här startades entreprenadverksamhet 1964.

Nr 24 MaÅkeri AB, registrerat 2013. Transporterar kakor, bl.a. från Continental Bakeries (Gille-kakor).

Nr 25 Här bodde Fjärdingsman Wilhelm Jönsson, kallad "Jösse". Han höll ordning i/på byn. Många skrönor finns om honom.

Nr 29 Pontus Bengtssons gård. Det fanns fem gårdar i Åsljunga: Antons Hanssons, Erhard Eliassons, Per Johanssons, Josef Månssons och Pontus Bengtssons. Den senare var en av de större.

Den övertogs av Claes och Greta Bengtsson. De överlämnade sedan gården till Mats och Gerd Claesson. Den övertogs sedan av Marianne och Åke Bengtsson.

Nr 45 Aron Johansson hade försäljning av ägg och fjäderfä. Sonen Karl-Erik fortsatte denna rörelse tillsammans med hustrun Britt. De bedrev även torghandel i Helsingborg.

Nr 42 Julius Pålsson sålde denna fastighet till Osvald Jönsson på 1930-talet. Här gjordes enekorgar, "stora som små", under många år. Korgtillverkning som ett skickligt hantverk är ju fortfarande ett om-döme som tillkommer Örskelljungabygden!

Bröderna Nilssons

Bröderna Nilssons startade med att göra cykelkorgar 1944. Produktionen av cykelkorgar skedde dels på plats, men även genom att familjer satt i sina hem och flätade cykelkorgar på uppdrag av Bröderna Nilssons. Företaget, som egentligen hade namnet Bröderna Nilssons Industrier, ägdes av Bertil och Åke Nilsson. Under 40-talet hade de ett 40-tal anställda. Deras stora produktion var trädgårdsmöbler, men de tillverkade mycket annat också. Några exempel är papperskorgar, tevagnar, blomsterbord m.m. Man kan kort säga att detta är den fabrik som ligger närmast det tidigare hemslöjdsarbetet från orten som tagit steget in i industrialiseringen. Området där industrin låg kallas fortfarande i folkmun för Bröderna Nilssons, fast verksamheten numera har varit nerlagd i flera år. Mot slutet var konkurrensen från Asien svår att bemöta och till sist såldes företaget.

Järnbläst och Snapperup

Ca 1 km framåt ligger den lilla byn Järnbläst. Namnet vittnar om järnframställning med blästerugn, en vanlig metod under järnåldern (ca 500 f. Kr. - ca 1000 e. Kr.) och tidig medeltid. Örkelljungabygden var ju "järnbärrarland" för Danmark, tills Skåne blev svenskt 1658. Järnet utvanns ur myrmalm.

Ytterligare en dryg kilometer bort ligger på vänster sida en numera helt förfallen gård. Den ägdes under första världskriget av Ida och John Hedfors. John och hans bröder hade bytt efternamnet Petersson till Hedfors efter ortnamnet Forsheda i Småland, där de bott en tid. Ida och John hade fyra barn, bland dem en sedermera välkänd Örkelljungaprofil, Arvid Hedfors (1903 – 1999), populär folkskollärare under många år i Eket.

Arvid
Hedfors till
vänster
Oscar Vinge
till höger

Från 1930-talet ägdes gården av Oscar Vinge (1884 – 1951), skådespelare och teaterdirektör för Hippodromteatern i Malmö. Av oförklarlig anledning lät han sin gård byta namn till Snapperup. En del byggnader revs och nya byggdes. "Svinahuset" blev nytt corps de logi med festsal på ovanvåningen. Wings stora passioner var jakt och fester! Hit bjöd han skådespelargång från Malmö. Ortsbefolkningen kunde på söndagar åka till Snapperup och beskåda celebriteterna, när de nyktrade till i gröngräset!

Sjöhultsvägen 51

Hans Magnusson växte upp på ett litet ställe ca 3 km härifrån. Där bodde han till 1939. Denna fastighet byggdes 1939 av Nils och Lars Castor samt Per Olsson. Tomten hade inköpts för 800:-. Hans med hustru Sonja samt dottern Inger bodde här sedan under 50 år. 1989 såldes fastigheten till Kauko Luukkonen.

Hans arbetade på lantbruk, t.ex. hos Elibert i Bosjöholm, och med korgtillverkning under åren 1942-53. Åsljunga Möbelfabrik var arbetsplats 1934-42 och 1953-63, alltså 18 år. Sedan blev det Hermanssons i Bjuv (som blev SIAB) och NCC, vilket blev byggarbete i 18 år. På fritiden blev det biodling. På senare år blev Hans en flitig och mycket duktig "byavandringsberättare".

Hans och Sonja flyttade 1989 till en lägenhet i Örkelljunga. Tyvärr dog Sonja efter en kort tids sjukdom. Hans skaffade sig då en lite mindre lägenhet. Där berättar han gärna om allt som passerat under de senaste 100 åren. Så denna ädle gentleman, som nu är 101 år, har vi mycket att tacka för. Vi lyssnar gärna till de berättelser han återger!

Järnbläst, Pensionatet, Åsljunga-Pallen

Ca 3,5 km härifrån är vi framme vid Vemmentorpssjön. Här låg en gång ett mycket välrenommerat pensionat. Från början kallades den pampiga byggnaden Baronvillan efter den danske baron som låtit uppföra den. Det blev sedan Järnbläst pensionat eller Semesterhemmet Järnbläst. Verksamheten drevs av en sjuksköterska, syster Karin, mellan åren 1921 och 1939. Bland berömda stamgäster fanns författaren, visdiktaren och sångaren Birger Sjöberg. Här på Järnbläst skrev han bl.a. stora avsnitt av romanen "Kvartetten som sprängdes". Inget finns numera kvar av byggnaden.

På andra sidan sjön, i Vemmentorp (!), ligger Åsljunga Pallen, ett företag som sysselsätter ca 60 personer. Det grundades 1951 av Mauritz Nilsson under namnet Mauritz Nilssons Träindustri. I folkmun kallades företaget Åsljunga-Pallen, eftersom en stor del av leveranserna till och från industrin gick via järnvägen i Åsljunga. Dessutom var Åsljunga postadress. 1970 ändrades namnet. Nu driver tredje generationen Nilsson familjeföretaget.

Sjöhult/et

Ca två kilometer fram hittar vi Sjöhult. (Både namnet Sjöhult och Sjöhultet används.) Sjöhults Gård ligger nära Hultasjön. Sjön har badplats och bryggor. Här finns också tennisbanor.

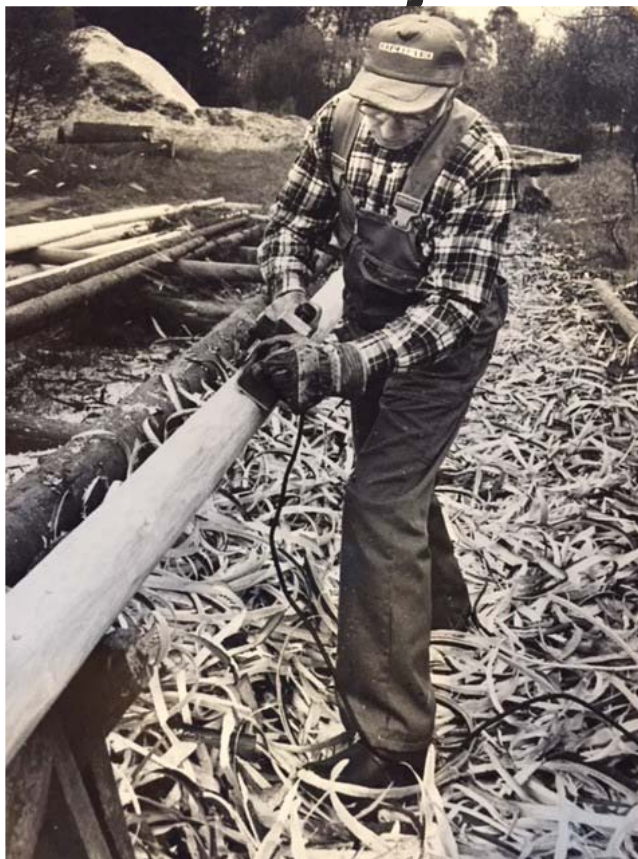
En stor del av marken i Sjöhult styckades under en tid upp till tomter. Inom Sjöhultets samfällighet finns idag ca 30 bofasta hushåll, ca 80 fritidsboenden och ca 60 ej bebyggda tomter. Området är skyltat som Åsljunga Fritidsområde.

Sjöhultsgården

Intill vägen mot Bosjöholm hade Olle Björklund (1916 - 1981) under några år en gård som fritidsställe. Han blev en populär TV-kändis som "Mister Aktuellt".

Gustav Hanssons Slöjdindustri

I början av 40-talet startade Gustav Hanssons Slöjdindustri mellan Riksettan och järnvägen. Här tillverkades produkter av material som skogen erbjöd t.ex. flaggstänger från 4 till 22 meter långa, granslanor som barkades och användes till staketpinnar och snöstänger. På beställning tillverkades även utedass och jägarstaket.

Gustav handlade även med lingon som transporterades på järnväg till Åsljunga.

Gustav hade två stora intressen, musik och sport. Han var flitigt anlita vid olika evenemang som vid midsommarfirandet på Sjövallen i Åsljunga. Under många år anlita Gustav också som spelman av Örkejjungabygdens Folkdanslag.

Verksamheten övertogs 1986 av sonen Leif. Den upphörde efter några år.

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden

INTRESSEFÖRENING
ÅSLJUNGA

Landshövdingevägen

Landshövdingevägen tros ha fått sitt namn efter att landshövdingar i egenskap av ordförande i von Reiserska stiftelsen, Lärkesholm, färdats denna väg vid olika tillfällen. Anders von Reiser (1701-1782) hade ju själv en gång fått titeln landshövding.

Vägen var länge genomfarten genom Åsljunga. Riksettan gick här. Många företag och affärer växte upp. Flera av dem har fått en egen dokumentation. Här nedan omnämns ytterligare en del verksamheter och fastigheter (OBS! Gatuadress!).

- Nr 3 Frostén Larssons möbelaffär. I huset bakom bodde familjen Örstedt. Där var Max Lundgren, barnbarn, tidvis sommarbarn.
- Nr 4 Hjalmar Kristianssons affär. Dessförinnan Oskar Andersson, lanthandel.
- Nr 9 Handelsmagasinet, Hildur Eliasson. Maken Erland var grishandlare.
- 10 Pianolärarinnan Maja; blomsteraffär; damfrisering.
- 20 Kemikalieaffär; bankfilial.
- 21 Damfrisering och taxi, Inga och Ove Eliasson.
- 23 Fotograf Rut Martinsson.
- 28 Herrfrisör Erik Andersson.
- 31 Här låg en gård tillhörande Arvid Johansson och senare sonen Alarik Arvidsson.
- 35 Skomakeri i källaren, Nils Ohlsson.
- 39 Lärarinnan Selma Danielsson och fostersonen Gunnar Ljung, konstnär, bodde här. Även Ellen, senare gift med Thorsten Johansson, växte upp här. Selmas far var fjärdingsman Karl Danielsson.
- 41 Här låg en gård tillhörande ovannämnde Karl Danielsson. Svärsonen Sam Ekelund anlade ett sågverk. Det övertogs av dennes son, Hans Ekelund, och var igång fram till 1960-talet.
- 47 Här låg Werner Larssons Livs – kött, mjölk etc.

Ellen Larsson

Vilken var den industriella revolutionens viktigaste uppfinning? Enligt professor Hans Rosling var det tvättmaskinen. Tack vare den fick miljarder kvinnor världen över tid att läsa för sina barn eller att lämna hemmet för att arbeta. Tvättmaskinen blev en viktig grundsten för det välstånd vi har idag. Men hur tvättade man innan dess? När man kanske inte ens hade rinnande vatten inne.

Man lade ner tvätten i tvättkar fyllda med vatten och lut. Sedan östes hett vatten över tvätten. Nästa steg var att klappa och skölja i flera omgångar. Till sist var tvätten färdig och hängdes på tork. Det var ett hårt och drygt arbete.

I det röda huset en bit upp till vänster i Ånalt bodde Ellen Larsson (1902-1978). Hon hjälpte många familjer i Åsljunga att tvätta – året runt. Om det låg is på sjön, slogs en vak upp och då tvättade hon där.

På bilden ser du Tvätt-Ellen, som hon kallades i byn, stå vid bryggan i Solvik med klapprä och tvättkar.

Åsljunga 1:90

Åsljunga 1;90 Landshövdingevägen 7 byggdes av Gustav Helgesson 1907 och han sålde fastigheten till Håkan Ekelund och hans hustru Nanny 1920.

Håkan var en av 3 kreaturshandlare i Åsljunga och Nanny var byns Sjuksköterska och allt i allo.

1957 köptes fastigheten av Bertil och Inga Ohlsson som till en början tillverkade köks- och rottingmöbler och som efter några år övergick till att tillverka och sälja fritidsmöbler under namnet Harbo.

2012 förvärvades fastigheten av Jim Helsengren Hansen.

Harbo

Fastigheten Åsljunga 1:80 , Näckrosvägen 3, byggdes av Inga och Bertil Ohlsson 1963. Namnet Harbo bildades av bokstäverna Harry Bertil Ohlsson.

Man tillverkade köksmöbler och stegar under firmanamnet Möbelfabriken Harbo. Det var ca 25 personer anställda.

Under 70-talet utökades tillverkningen med trädgårdsmöbler i stål och furu. Företaget växte under årens lopp, och man blev trångbodd. Trätillverkningen flyttades därför till Skånes Fagerhult.

Handelsmagasinet i Åsljunga

Redan i början av 1890-talet fanns en speceriaffär i denna fastighet. Den hade startats av Gustav Christiansson. Senare ägdes den av en välkänd affärsman, Johan Eliasson, kallad Halla-Johan. Affären sköttes av sonen Erhard (1895-1986), vilken senare blev känd som "Blåbärskungen". Själv var Halla-Johan vida känd för sin handel med kreatur och hästar samt för sina skogsaffärer. - Affären ägdes sedan av en pensionerad fanjunkare vid namn Rommestam (?) och makan Hilma. Under den tiden arbetade bl.a. Ebba Pålsson, f. Johansson 1908, som biträde där.

Hildur Bengtsson och hennes kusin Svea Magnusson övertog affären 1937. Den fick namnet Handelsmagasinet, en antydning om att här fanns "allt nödvändigt, från synålar till koks och stövlar". - En av trotjänarna under många år i affären var Berit Larsson (gift Bengtsson). Hon började som 13-åring och var anställd till 1976, då affären upphörde.

Hildurs make Erland var son till Zeli och Adrian Eliasson och kusin till ovannämnde Erhard. Erland var grishandlare. Rörelsen kallades "Grisexporten". Många vykort och hälsningar från Norrland vittnar om "export" ända dit! - Hildurs och Erlands dotter Birgit bor nu med sin familj i fastigheten.

Åsljunga 8:44

På fotot ser vi en stolt Brandkår 1950

Åsljunga 8:44 byggdes av Erik Lundgren i början av 1940 talet, han sålde den efter ett par år till Yngve och Margit Johansson.

Fastigheten ägs idag av Roland Nilsson.

1946 bildades "Åsljungas Frivilliga Brandkår" som var verksam fram till slutet av -60 talet. En brandbil inköptes av årsmodell 1936 och själva brandstationen låg i garaget hos Yngve Johansson. Yngve J var chaufför, Erik Snygg Brandchef (på bilden har Erik S en silverfärgad hjälm).

"Borgarbrandman erhåller i tjänstgöringsersättning vid eldsvåda per timme 3 kr. och ersättning vid övning 5 kr". (Utdrag från undertecknade kontrakt år 1948).

Åsljunga Frivilliga Brandkår var starten på Åsljunga Intresseförening.

Åsljunga 9:94

Det här huset är mest känt som Landas kafé. Här öppnades en gång kafé av Erik Hansson (senare byggmästare) och systemen Allie (senare gift med Yngve Nilsson i Sonnarp). Även matservering blev det när Arvid Rosengren övertog rörelsen.

1951 köptes fastigheten av Inez och Arne Jönsson. Arne kallades allmänt för "Landa". Hur han fått detta smeknamn är inte helt klart. Han var en mycket duktig fotbollsspelare. Sonen Jan-Olof uppger beträffande namnet att en skröna är, att han vid ett tillfälle klämt till en boll - eller missat - så att ena fotbollsskon lossnade och for upp i luften. Någon ropade då att man kunde undra var eller när skon skulle landa!

Inez var erkänt duktig både på att baka och att laga mat. Landa var som nämnts en duktig fotbollsspelare. Han spelade med i ÅSK – liksom Gustav Hansson – tills han var över 50 år, ibland tillsammans med sönerna Bertil och Jan-Olof. Kaféet blev något av en klubbstuga för sportklubben. Här kunde man samlas före bortamatcherna och kanske även för att fira en seger efter en hemmamatch. Man kunde också sysselsätta sig här när som helst. I källaren fanns både bordtennisbord och biljardbord. Ute på gräsmattan fanns en minigolfbana. Även pingstförsamlingen i Hässleholm hade möte på kaféet en gång i månaden.

Inez och Landa sålde fastigheten 1992 till nuvarande ägare, Maria och Tommy Hultqvist, efter att ha upphört med kaférörelsen ett par år tidigare. De flyttade till en villa i Skummeslövsstrand. Landa dog 1994 och Inez 2007.

Åsljunga 1:34

Uthuset till den här fastigheten byggdes till och gjordes till smedja 1946. Det var smeden Knut Frick (Frick är ett gammalt soldatnamn) och hans hustru Alva som såg möjligheterna.

Knut Frick var född och uppväxt i Linhult. Tidigt började han inom smedjebranschen. Han arbetade bl.a. i Vrams Gunnarstorp. Där träffade han sin blivande hustru Alva Holm. De gifte sig 1946 och flyttade samma år till Åsljunga, och smedjan kom igång. Den var i bruk fram tills Knut gick i pension på 80-talet.

Knut var en erkänt duktig smed och Alva en lika duktig medhjälpare. Otaliga är de trappräck och flera fina smidesarbeten, som de gjort i Åsljunga. Klockstapeln vid Åsljunga Småkyrka kröns av ett fyrarmat kors, en arm i varje väderstreck, och en kyrktupp, ett exempel på fin smideskonst. Även på Åsljungagården och Värsjö kapell finns fina arbeten av Knut.

Alvas bror Arne Holm arbetade tio år i smedjan. Han trivdes väl och tyckte, att Knut och Alva var bra arbetsgivare. Arne fortsatte sedan som smed hos Cederbergs i Örkelljunga.

År 2000 avled Knut. Alva sålde huset 2006 och flyttade till Örkelljunga. Fastigheten har sedan dess bytt ägare ett par tre gånger. En tid var det syateljé i den gamla smedjan.

Åsljunga 8:36

Den här fina villan byggdes 1933-34 av Erhard Eliasson (1895 – 1987) och hans hustru Ingeborg (1893 – 1972).

Ingeborg var dotter till kyrkoherde Burén i Örkelljunga och utbildad hushållslärlarinna.

Erhard handlade med grisar, hästar, kreatur samt lingon ända från Norrland. Även om blåbär inte dominerade i affärsverksamheten, blev Erhard förebild till "Blåbärskungen" i Max Lundgrens böcker om fotbollsklubben Åshöjden. Han var dessutom inte alls intresserad av fotboll!

Erhard var engagerad i BV (Bibeltrogna Vänner, numera ELM). Han var också kyrkvärd.

Ingeborg och Erhard hade som många andra finska krigsbarn, Joukko och Veikko. De hade också under kriget ett syskonbarn, "Lille Erhard", hos sig. Han och Joukko figurerar också i Åshöjdenböckerna.

Villan ägs nu av barnbarn till Erhard och Ingeborg.

Landshövdingevägen 1

Fotot är med all sannolikhet taget inne ifrån gårdsplanen, så huset till vänster på bilden med fönstret, är förmodligen där Ella hade sin sybehörsaffär.

Åsljunga 1:9 var en av de första gårdarna i Åsljunga. Josef Månsson köpte mark av Anton Hansson, styckade av så att Landshövdingevägen 1 blev fristående.

Anton H. hade två döttrar, Ella och Thea. Ella blev ägare tillsammans med sin man Gustav Åhman till nuvarande Åsljunga 9:322 och Thea ägde tillsammans med sin man Johan Jönsson halva sidobyggnaden.

Ella bedrev under många år sybehörsaffär i fastigheten och Gustav var målare. Sidobyggnaden gjordes om till lägenheter som Ella och Thea flyttade in i efter att ha blivit änkor.

Fastigheten skänktes till EFS av Ella och här bedrevs "Lekis" av kommunen under några år. Nuvarande ägare är Jan Eriksson som tagit hand om och rustat upp ett flertal fastigheter i Åsljunga till allas glädje.

Åsljunga 1:33

1929 Byggdes Åsljunga 1:33 som haft sitt ursprung i Åsljunga 1:31 Landshövdingevägen 11 utav Sam Ekelund som sålde den 1931 till Hedda och Gottfrid Johansson

1935 Öppnade Hedda Johansson en matservering till höger i fastighetens bottenplan, samtidigt öppnades ett Café, Conditori och Hembageri till vänster i fastigheten utav döttrarna Eva (25år) och Iris (20 år).

Under andra världskriget 1939-1945 lagades mat och bakades även till militären.

1936 kostade en tårta 2 kronor och ett wienerbröd 5 öre.

I slutet av 1940 talet upphörde verksamheterna och det inrättades tre lägenheter.

1964 såldes fastigheten till Eva Johansson och ägs idag utav Ingrid Olsson.

Åsljunga 9:171

Åsljunga 9 var ursprungsbeteckningen på en av de första gårdarna i byn.

1914 fick Åsljunga sin första manuella telefonstation tack vare Pontus Eliasson som ägde fastigheten, den blev kvar fram till 1934.

Gården styckades 1940 upp i 26 fastigheter och fick en ny beteckning Åsljunga 9:171. Nuvarande fastighet på Landshövdingevägen 16 byggdes på 1890 talet.

Tage Johansson köpte fastigheten 1940 och bedrev handel med grisar, enepålar och enemöbler fram till 1967 då Gert och Christina Nilsson förvärvade fastigheten och äger den fortfarande. Mellan 1972 och 1997 bedrevs här Gerts Svets och Motorverkstad i en nybyggd lokal.

Åsljunga 1:66

Åsljunga 1:66 byggdes i början av 1930-talet av Wilhelm & Signe Johansson, samtidigt flyttades telefonstationen över från Landshövdingevägen 16.

I över 40 år var Signe föreståndare för den manuella stationen som blev automatiserad i slutet av 1950-talet. Wilhelm hade skrädleri i de som sedan blev Åsljunga Cykel & Sport.

Thorsten & Ellen förvärvade fastigheten i början av 60-talet och flyttade sin cykelverkstad dit samt utökade verksamheten med t.ex försäljning/uthyrning av skidor, mynt TV apparater, cyklar samt öppnade en bensinstation och en närbutik. Den som behövde hjälp kunde alltid vändas till Thorsten.

I dag ägs fastigheten av Jurijus & Ilona Udalcovas.

Kaptensgården

Gården Åsljunga nr 6 har genom tiderna haft en del namnkunniga ägare. Nämnas kan Gustaf Gustafschiöld (1777-1843), vilkens fader adlats, och kronolänsman Gustav Adolf Möller (1803-1869). 1893 köpte sjökaptenen Gustaf Nilsson gården, som därefter blev Kaptensgården.

Gustaf Nilsson var född 1853 i Åkarp i Rya församling. Efter tjänst som dräng i Brunnby gick han till sjöss 1873. Han tog sjökaptensexamen redan 1879 men lämnade sjömanslivet 1893 med ett avsevärt kapital. Varför han slog sig ner i Åsljunga är inte helt klart. Kanske hade han insett att det fanns pengar att tjäna på en skogsegendom, som låg nära den järnväg i Åsljunga, vilken öppnades för trafik i januari 1894.

Gustaf bodde på gården tillsammans med sin elva år yngre syster Gustava. Gården och skogen sköttes med hjälp av tjänstefolk. Gustaf dog den 30 april 1930. Gustava övertog då gården. Hon levde till 1941. I sitt testamente förordnar hon, att av all såväl fast som lös egendom ska bildas en fond. Den ska ägas och förvaltas under namnet "Sjökaptén Gustaf Nilssons stiftelse", allt för att uppfylla broderns önskemål.

Kaptensgården

Utöver förordnande om styrelsens sammansättning och egendomens skötsel preciseras i testamentet stiftelsens ändamål: Att under någon tid bereda fri bostad och underhåll antingen i natura eller med bidrag åt ett antal personer som behöver en tids vistelse i lugn och ro. I första hand bör ifrågakomma personer härstammande från Rya och Örkelljunga socknar och främst sådana, som haft sitt arbete förlagt till sjöfartens område.

Efter omfattande reparationsarbeten försökte styrelsen arrendera ut Kaptensgården till någon som ville driva pensionatsrörelse där. Det blev inte särskilt lyckosamt. 1950 övertogs verksamheten av Svenska Betelföreningen, som under många år kunde "bereda några dagars fri semestervila åt ett antal änkor efter bortgångna sjömän och fiskare". På grund av allt hårdare krav från myndigheter nödgades emellertid Betelföreningen lägga ner verksamheten 1974.

Åren 1974-1987 utarrenderades gården till Perstorp AB, som här inrättade fritidshem för koncernens personal (2300 anställda). 1987 avstyckades gårdsbyggnaderna och såldes till Yvette Johansson och Ilmar Kangro. De startade här ett behandlingshem för ensamstående mödrar och barn. Fastigheten förvärvades 1998 av Carina Sjöstrand och hennes make Gunnar, vilka här drev vandrarhem. Så gjorde även efterträdarna Mona och Anders Green, 2004-2015. Byggnaderna ägs nu av Örkelljunga kommun. Planering av verksamhet pågår.

Stiftelsen finns kvar och förvaltar skogen, som ger god avkastning. Jordbruksmarken är sedan länge avstyckad till tomter och bebyggelse, bl.a. von Reisers skola och idrottshallen.

Stiftelsens ändamål är numera, att för det första under någon tid bereda fri bostad och underhåll med bidrag åt ett antal personer som behöver en tids vistelse i lugn och ro, för det andra ge stipendier och bidrag för utbildning, studier och forskning inom sjöfartens och kulturminnesvårdens områden och för det tredje lämna bidrag till trevnad och trivsel för pensionärer inom Rya och Örkelljunga socknar. .

Åsljunga 8:6

Den här villan heter Bellevue. Det är franska och betyder "vacker utsikt". År 1895 byggde löjtnant Olof Emil Håkansson-Papke huset egenhändigt och ristade in sina initialer OEHP i en sten i grunden. Det taxerades då till 3000 kr. Löjtnanten, som han kallades i byn, satte upp stjärnor i blått och gult på huset för att visa sin militära grad – en löjtnant har två stjärnor på sin uniform.

Löjtnanten var prästson och kom från Oderljunga. Han blev underlöjtnant vid Skånska Infanteriregementet i Ljungbyhed. Det berättas om honom att hans soldater alltid skulle sjunga när de marscherade, även på kasernområdet trots att det var förbjudet.

När löjtnanten pensionerats kunde han ägna tid åt botanik, vilket var ett stort intresse, och han sågs ofta gåendes med en stor portör på ryggen. I den samlade han växter och kottar. Sedan drog han upp växter från frön och sålde dem till en plantering. Löjtnanten dog 1917.

Senare ägdes huset av Fru Nilda Svensson, som hyrde ut några av rummen.

Idag ägs Åsljunga 8:6 av Jan Eriksson. Villan är renoverad och tillbyggd men sekelskiftesstilen är bevarad.

INTRESSEFÖRENING
ÅSLJUNGA

Ånhultsvägen, Ånaltsgården

Ett kontrakt från 1851 styrker att den här gården ägdes av Sven Eliasson. Omkring 1900, på Carl Petter Svenssons tid, byggdes mangårdsbyggnaden. Gården hade sedan flera olika ägare, tidvis genom försäljning, ibland genom övertagande av släkting.

År 1925 köptes gården av Nanny Palmkvist, lärarinna från Helsingborg. Hon döpte gården till Högatoft och tänkte inrätta en natur- kultur- och hälsoanstalt. Så blev det dock inte. Hon gjorde konkurs och gården såldes exekutivt till Thor Stenström, överläkare i Helsingborg. Han lät bygga om mangårdsbyggnaden, riva stallbyggnaderna och uppföra ett annex med garage och bostad för chauffören.

Nanny fick många ovänner i bygden, men hade en trogen vän i Nilda Svensson, som bodde i "Löjtnantsvillan".

- Gården ägs nu av tre bröder Sendelius.

Ca 2 km vidare ligger Skåneporten vid "nya" E4:an. Här finns en fin rastplats, bensinstation, matserveringar, ett par butiker och två väletablerade företag, Bengt i Örkelljunga och SafeSack.

Frideborgs Boden

Den här gården, numera Frideborgs Boden, finns dokumenterad från 1878. I början av 1900-talet ägdes den av Anton och Amanda Johansson. De hade tvillingarna Knut och Inga. Knut var gift med Frideborg, dotter till Fritz Larsson i Ö.Spång.

Knut var korgmakare och sålde från mycket av skog och mark, som tillhörde gården. En av köparna var Håkan Eliasson från Vångamöllan. Han lät stycka av mycket av marken till tomter, som såldes till fritidsbebyggelse. Många av stugorna ligger alltså längs nuvarande Trollstigen, Jättstigen, Näckstigen, Drakstigen och Bäckamansstigen. I några är det permanentboende.

Mangårdsbyggnaden skiftade ägare ett par gånger. En del mark ägdes av Elsa och Arne Nilsson fram till 1999. De uppförde där ett fritidshus, den lilla röda stugan ca 100 m fram. Det kan nämnas att även Elsa bär namnet Frideborg! År 2002 köpte Marie och Bo Nelding den här fastigheten och startade sin nuvarande verksamhet 2009, Frideborgs Boden.

Åsljunga 8:82, EFS-gården

1932 byggdes här Missionshemmet som från 1980-talet ändrade namnet till EFS-gården Åsljunga.

Det var Evangeliska Fosterlandsstiftelsen (EFS), en missionsrörelse bildad 1856 inom Svenska kyrkan, som byggde gården.

Här skulle anordnas läger för barn, ungdomar och konfirmander samt bibel-, missions- och ledarkurser för vuxna.

1953 gjordes tillbyggnad av hörsalen.

1954 fick man egendomen Solvik som gåva för ytterligare lägerverksamhet.

På 1960-talet byggdes vaktmästarvillan och lägerstugorna som idag kallas Skogsbyn.

1994 invigdes den nya tillbyggnaden med nytt kök, ny matsal med sjöutsikt och en hotelldel. Anläggningen gjordes tillgänglighetsanpassad för personer med funktionshinder.

2002 bildades en Gårdsförening som ansvarar för verksamheten.

EFS-gården är en kristen kurs/konferens- och lägergård för alla generationer. En anrik och modern anläggning som utnyttjas av kyrkor, kommuner, skolor, föreningar och privata företag.

Här kan man känna sig som hemma fast borta!

Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling: Europa investerar i landsbygdsområden

INTRESSEFÖRENING
ÅSLJUNGA

Åsljunga 75:1, Solvik

Doktor Stenström, en läkare från Helsingborg hade huset som sommarvilla.

Han lär ha sagt : I Åsljunga är det riktig sanatorieluft. Med det menade han att luften var lämplig för personer som led av luftvägssjukdomar och hade andningssvårigheter.

Under flera år gav han barn från Helsingborg möjlighet till hälsosam sommarvistelse. Solvik var en sommarkoloni.

När denna verksamhet upphörde övertogs huset av Anna och Lars Svensson från Helsingborg.

De deltog aktivt i verksamheten på Missionshemmet/EFS-gården och under sin sista tid bodde Anna Svensson i huvudbyggnaden på EFS-gården.

1954 överlämnades egendomen till EFS-gården.
Huset renoverades. Ett kapell byggdes.
Från 1955 används huset för lägerverksamhet.

Turistgården och Sonnarp

Här låg en gång en 1700-talsgård. Ursprungliga boningshuset är borta. 1894 föddes Nanny här som ett av nio barn till August och Matilda Svensson. Hon blev en mycket omtyckt distriktssköterska i Åsljunga. Senare ägdes gården av Rut och Sven Olsson. De startade Turistgården på 1940-talet, en motsvarighet till dagens vandrarhem, och drev den till 1965. Daniel Jansson hade köpt den avstyckade marken redan på 40-talet. Så småningom styckades marken till tomter och bebyggdes, många av dem av Erik Hansson, Åsljunga.

Ett par hundra meter framåt vägen är vi inne i Sonnarp. Ungefär halvvägs mot Vemmentorp, ca 1,5 km, fanns ett pensionat, som drevs av Dagny Eriksson (född Jakobsson) tillsammans med maken Nils ända fram till 1960-talet.

Strax före detta hus, på Sånehusvägen, har nu byggts en hel del fritidshus och strax efter "pensionatet" har Kulla scoutdistrikt en gammal gård, använd för läger- och kursverksamhet.

Solhäll

I Åsljungabygden fanns under första hälften av 1900-talet många pensionat, kolonier och konvalescenthem. Den rena luften och de fina skogarna tros vara en bidragande orsak till detta. Många pensionat hade under högsäsong inte rum till alla gäster. Man hyrde då rum ute i byn för övernattnig, men gästerna åt och vistades i övrigt på pensionaten.

Solhäll var ett av dessa pensionat. Det hade först varit en barnkoloni, som hette Barnunga. Ägare till pensionatet var Ebba Rolf och hennes make Henning. Ebba drev pensionatsrörelsen och Henning var byggnadssnickare. De bodde själva i det s.k. annexet, ett litet hus en bit ner på Barkarevägen. Solhäll var förmodligen det pensionat i Åsljunga som var igång längst. Solhäll är numera privatbostad.

Pensionaten i Åsljunga har nog varit en starkt bidragande orsak till att fritidshusbebyggelse kom igång redan på 1930-talet, både i själva byn men framför allt i bygdena runt omkring.

Åsens pensionat och vilohem

Några hundra meter upp längs Vallarevågen ligger en pampig byggnad, Åsen. Villan med sitt dominerande läge och en förnämlig utsikt (då med en ljunbacke i stället för skog framför) uppfördes som privatbostad av Theodor Christoffer von Voss med titeln kontrollör (vid järnvågen – dock inte i Åsljunga). Efter en olycka hade han två benproteser, svarvade träben. Han var illa omtyckt i bygden och kallades allmänt Vossagubben.

Efter hans död 1918 förvärvades villan av Ester Johansson, sjuksköterska, och kompanjonen, Fröken Jönsson. De startade Åsens pensionat i början av tjugotalet och drev rörelsen till omkring 1950, då villan såldes. Ny ägare blev en stiftelse för lungsjuka. Anläggningen blev ett konvalescenthem, så småningom även för hjärt- och kärlsjuka. Verksamheten upphörde på 1980-talet.

Åsen hade sedan flera olika ägare och olika verksamheter. En tid var det behandlingshem för missbrukare, en tid flyktingmottagning. Ett par ägare hade anläggningen för konferens- och hotellverksamhet.

Åsljungagården (ca 700 m fram)

Redan 1892 grundades Riksföreningen för skidlöpningens främjande i Sverige, fr.o.m. 1938 Skid- och friluftsförbundet och sedan 1975 Friluftsförbundet. Lokalavdelningar växte upp, bl.a. i Helsingborg 1942. Från 1944 till 1975 var eldsjelen Gunnar Andersson ordförande. Han och hans styrelsekamrater hade fått upp ögonen för Åsljungatrakten. I Åsljunga hade de god hjälp av "elgubben" Erland Jacobsson.

Skid- och friluftsförbundet hade 1941 köpt mark i Åsljunga och 1943 inköptes en liten raststuga. Planer på att bygga en friluftsgård växte fram. Det fanns ritningar på att bygga en toppstuga på Åsljunga Klint, 162 m ö.h. Så blev det inte. Istället blev det en friluftsgård en bit från klinten, byggd av fyra nedrivna militärbaracker och klar 1951.

Redan 1953 brann emellertid gården ner. Det dröjde ända till 1960, innan den nya gården kunde invigas av skeppsredare Sven Sahlén. Den har sedan byggts till i flera omgångar till sitt nuvarande utseende.

Friluftsverksamheten under vintertid hade sin höjdpunkt under 60- och 70-talet. Flera längdåkningsspår fanns, från 1250 m (el-ljusspår) upp till 10 km, dessutom pulkabacke samt lift och utförsåkning nära klinten. 1967 slogs rekord med ca 60.000 besökare under året. Extratåg vid helgerna gick från Helsingborg, och bilar fanns parkerade ända ner till Jonnys Livs. Nya anläggningar, Kungsbygget och Vallåsen i Halland, och milda vintrar gjorde att verksamheten ebbade ut. Istället blev det mer och mer av konferens- och hotellverksamhet på Åsljungagården.

Redan 1965 bildades Stiftelsen Åsljungagården. 1987 såldes gården till Stefan Minell, som då varit föreståndare sedan 1977. Tillsammans med makan Christina fortsatte han att utveckla konferensverksamheten. De sålde rörelsen 2006. Jensen Massop med anhöriga tog över. Ny ägare blev det 2014. Från september 2015 till april 2017 var det asylboende på gården. – Stiftelsen Åsljungagården finns kvar och fortsätter sin verksamhet - tack vare avkastning från fonder - med att dela ut bidrag till Friluftsförbundets lokalavdelningar i nordvästra Skåne. I stiftelsens styrelse sitter bl.a. Kenneth Jacobsson, Åsljunga.

INTRESSEFÖRENING
ÅSLJUNGA

Åsljungasjön

En tid i "Fattig-Sverige" gjorde man sjösänkningar för att vinna mark till åker eller bete. Så gjordes även med Åsljungasjön, vilket syns tydligast här vid Kaptensgårdsviken. Övergödning har också bidragit till att viken håller på att växa igen. Dominerande växter är gäddnate, näckrosor och jättegröe.

Sjön sänktes 1923-24 med 1,3 m. Utloppet rensades 1944. Data från Länsstyrelsen uppger sjöns yta till ca 0,4 kvadratkilometer, största djupet 5,8 m och höjd över havet 87,6 m.

Åsljungabjörnbär

Rödblära

Floran varierar naturligtvis längs sjöns strandkanter. Man kan hitta t.ex. vår vanligaste orkidé (grönvit nattviol), rödblära och åsljungabjörnbär.

Vanligaste fisk i sjön är abborre och gädda. Den hittills största fångade gäddan sägs ha vägt ca 20 kg. Även ål vandrar upp i sjön. De som ingår i Åsljunga By-samfällighet får fånga ål. Man gjorde en inplantering av gös på 1960-talet med gott resultat. Däremot misslyckades en inplantering av gräskarp.

Vatten och avlopp i Åsljunga

Den här byggnaden samt många anordningar utomhus var under många år reningsverk. Det renade vattnet gick sedan ut i Åsljungasjön.

Åsljunga fick under många år sitt färskvatten från en vattentäkt i Jälla. Från och med år 2004 har orten fått sitt vatten från olika vattentäkter i Örkelljungaområdet. Även till Skånes Fagerhult, en mil norr om Åsljunga, har färskvatten pumpats och gått i ledningar från Örkelljunga sedan dess.

Samtidigt ändrade man också avloppssystemet. Såväl från Skånes Fagerhult som Åsljunga går nu avloppsvattnet tillbaka till Örkelljunga och reningsverket där.

Den här anläggningen är således numera endast en pumpstation.

INTRESSEFÖRENING
ÅSLJUNGA

Pinnån

Pinnån rinner upp i småsjöar norr om Åsljunga och avvattnar bl.a. Stjärnehölmssjön och Skinningehölmssjön. Inom Örkelljunga kommun är den 16 km lång och flyter genom Åsljungasjön och Hjälmssjön. Den rinner vidare utmed E4:an ner till Östra Ljungby, där den rinner under motorvägen och vidare mot utflödet i Rönne å strax väster om Källna.

På sin väg har den under tidernas gång drivit många möllor men även sågverk, t.ex. vid inflödet i Åsljungasjön. Vid V. Spång mellan Åsljunga och Örkelljunga fanns också en gång ett spinneri, som drevs av vattenkraft.

Pinnån är en näringsfattig å men har en rik bottenfauna. Fiskar i ån är abborre, braxen, gädda, mört, ål och stationär öring. Utter har setts passera ån på sina vandringar. Några uttrar har t.o.m. blivit överkörda när de kommit upp på den nya motorvägen.

De handikappvänliga broarna vid Kaptensgårdsviken och över Pinnån har iordningställts av Örkelljunga Kommun som en del i LEADER-projektet. De är tillverkade av Krohns Svetsningsverkstad i Örkelljunga. Den breddade stigen runt sjön ingår också i LEADER-projektet.

INTRESSEFÖRENING
ÅSLJUNGA

Idrottshallen, Åsljunga

Under några år på 1980-talet hade från olika håll i Åsljunga framförts idéer och önskemål om en idrottshall. I valrörelsen 1988 propagerade en del kommunpolitiker för detta. Den store eldsjälens var Jan-Thore Jansson, som så småningom fick gehör för sitt förslag i kommunfullmäktige.

Mark fanns i närheten av skolan och byggnationen kom igång. Den 15 november 1991 invigdes idrottshallen under pompa och ståt. Det var en modern och fin anläggning med möjlighet till många bollsporter och naturligtvis gymnastik och motion av olika slag. För skolans undervisning i ämnet idrott blev det ett stort lyft. Det diskuterades också om man tack vare närheten till Åsljungasjön skulle kunna lägga slingor i vattnet och på så sätt ordna uppvärmningen av idrottshallen relativt ekonomiskt. Det hela stannade dock på diskussionsplanet!

Glädjen över den nya hallen blev dock ganska kortvarig. Det visade sig nämligen att golvet/golvbeläggningen inte höll måttet, och ett stort reparationsarbete måste göras. Men från 1992 har allt fungerat!

Ovanvåningen har flera lokaler och är öppen med "utsikt" ner mot spelhallen. Det största rummet har tidvis använts som fritidsgård, och ett rum disponeras av Intresseföreningen för möten och andra aktiviteter. Ett mindre rum är tänkt som kontor, och dessutom finns toalett/omklädningsrum avsett för domare.

Beläggningen/bokningen av idrottshallen har genom åren varit god.

Bl. a. har den tidvis avlastat trycket från volleybollklubben i idrottshallen i Örkelljunga. Enligt Kultur- och fritidsförvaltningen är beläggningen även i dagsläget tillfredsställande.

INTRESSEFÖRENING
ÅSLJUNGA

von Reisers skola

Årskurs 1 i von Reisers skola 1959-60 med sin fröken Göta Olsson

Vid höstterminens början 1959 togs den nya skolan i Åsljunga i bruk. Samtidigt lades den gamla småskolan (nuvarande Åsljunga Småkyrka) och skolorna i Lärkesholm ner. Den nya skolan fick efter några år namnet von Reisers skola, syftande på den store donatorn Anders von Reiser, vilkens testamente och donation gjorde, att skolor vid Lärkesholm kom igång redan 1793.

Skolan har genom om- och tillbyggnader kontinuerligt anpassats till nya krav och ny organisation. År 1980 gjordes en rejäl vinkelutbyggnad för ett integrerat skol- och kommunbibliotek, bland de första i sitt slag i vårt län. Nästa stora om- och tillbyggnad blev nya slöjdsalar och ny matsal. De togs i bruk 1989. Den hittills senaste tillbyggnaden gjordes 2003. Parallellt med biblioteksbyggnaden blev det en utbyggnad med lokaler för både förskola och fritidshem.

Under flertalet år hade skolan 60 till 80 elever. I slutet av 1980-talet var det över 100 elever. Nuvarande elevantal är ca 60 inkl. förskola.

Åsljunga Sportklubb/ Sjövallen

Den 12 april 1938 hade Knut Burén, folkskollärare i Lärkesholm och mycket idrottsintresserad, kallat till ett möte på Johanssons Café "för bildande av en idrottsförening". Så blev det. Föreningens namn skulle vara Åsljunga Idrottsklubb, och i första hand ville man satsa på fotboll, friidrott, terränglöpning och orientering.

Redan 1939 används i protokoll namnet Åsljunga Sportklubb. Man bestämde att hyra en plan (= gräsåker) av Gustava Nilsson, ungefär vid nuvarande hyreshusen/gamla E4:an. Klubben anmälde ett lag för deltagande i Åsboserien. På 1940- och 1950-talet blev även bandy en stor sport i Åsljunga, och man spelade naturligtvis på Åsljungasjön.

Sportklubben anlade också en dansbana kallad "Parken", först vid Trollsjön och senare i Vanåsfors. Efter ett tags slummer blev det 1945 en uppryckning i verksamheten under Emil Åhlins ordförandeskap och duktiga medarbetare. Det blev en hel del framgångar i fotbollen. 1948 byggde man ett nytt modernt omklädningsrum. Efter mycket ideellt arbete, några bidrag och ett litet lån lyckades man anlägga en ny fotbollsplan, Sjövallen, som invigdes 1951.

Resultaten och placeringarna i fotbollsserierna varierade mycket under årens lopp. Toppen syns ha infallit 1992 - 1993. 1992 gick ÅSK till semifinal i DM, och året efter blev det finalvinst mot Jonstorp i NST-cupen.

Det har funnits många profiler i ÅSK. Thorsten Johansson var kassör och ledare i 48 år. Calle Persson var ordförande i 20 år och spelade 706 fotbollsmatcher för klubben (plus många bandymatcher)! Rekordet slogs dock 2007 av fantommålvakten Bengt Johansson med 956 matcher! Jan-Erik Reüter var sekreterare i 20 år och spelade 426 matcher. Han var senare med i den nya ungdomssektionen.

INTRESSEFÖRENING
ÅSLJUNGA

Åsljunga Sportklubb/ Sjövallen

Vid klubbens 30-årsjubileum 1975 (räknat efter "omstarten" 1945) blommade talangen Olle Sjødahl ut rejält. Han gjorde tre mål mot Gunnarstorp, ett klart bättre lag. Han spelade senare för Halmstads BK och var med och tog allsvenskt guld 1979. Flera andra spelare med Åsljunga som moderklubb har också spelat i högre serier.

Under ett flertal år bedrev klubben också bordtennis, först i källaren på Landas café och senare i skolans gymnastiksal och idrottshallen under Sven-Erik Olssons ledning. Karl-Erik Paulsson var en duktig bordtennisspelare liksom bröderna Jan-Olof och Bertil Jönsson (söner till "Landa") samt Lennart Larsson. De tre förstnämnda var också mycket duktiga på fotbollsplanen och Karl-Erik även på bandyplanen.

Han gick senare över till mer framgångsrika Örkelljunga IF.

2009 upphörde ÅSK och gick ihop med nybildade FC Örkelljunga.

Sjövallen. Den 8 juli 1951 invigdes Sjøvallen inför ca 500 personer. Nu behövde man inte längre spela på en "päreager" (potatisåker)! Skånes idrottsrepresentant gratulerade, invigde och sa: " Ni har Skånes vackrast belägna idrottsplats!" Både 1971 och 1980 drabbades Sjøvallen av översvämning men återinvigdes. Tack vare Sjøvallen samt möjlighet att disponera marken mittemot idrottshallen kunde verksamheten breddas. Under många år fanns både damlag och ungdomslag, även flicklag. Ungdomssektionen ordnade under flera år midsommarfirande på Sjøvallen. Utöver avslutningsfest efter fotbollssäsongen ordnade man också julfest och utflykter för ungdomarna.

Max Lundgrens populära böcker om Åshöjdens BK har som förebild ÅSK och Sjøvallen. I år, 2017, är det 50 år sedan den första boken om Åshöjden kom ut, vilket kommer att uppmärksammas på olika sätt.

INTRESSEFÖRENING
ÅSLJUNGA

Åsljunga Sportklubb/ Sjövallen

ÅSK Styrelse omkring 1945.
Stående från vänster: Sölve Nilsson, Torsten Johansson och Erik Andersson.
Sittande från vänster: Lars Castor, Emil Åhlin och Sture Jönsson

Ungdomar i Åsljunga 1983

Midsommar på Sjövallen 1987

Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling: Europa investerar i landsbygdsområden

INTRESSEFÖRENING
ÅSLJUNGA

Slakteriet, Spångavägen 24

Hönsa-Ragnars Kjell-Ragnar och Bert

I början av 1930-talet köpte Ragnar Johansson denna tomt och uppförde då bostad och ett litet fjäderfäslakteri i samma byggnad. Efter några år byggdes ett nytt större boningshus, där Ragnar och Judith bodde med sina fyra barn.

Ragnar drev ägghandel och fjäderfäslakteri fram till 1972, då sönerna Kjell och Bert tog över verksamheten. 1988 revs den gamla byggnaden och ett nytt modernt slakteri uppfördes. Det drevs av Kjell och Bert fram till 2007.

År 2008 hyrdes slakteriet ut till Lantmännen Kronfågel, som köpte detta 2010. Idag är det ca 45 anställda på Skåne-Fågel.

Lutherska Missionshuset

Lutherska Missionshuset uppfördes 1963-65. Tomten, som tidigare varit betesmark, skänktes av Stig Ekelund.

Byggnaden ritades av arkitekt Ingvar Eknor och bygget startade våren 1963 med gräv- och schaktarbeten som gjordes med jordbrukstraktorer. Sedan fortskred bygget med till stora delar ideell arbetskraft av föreningens medlemmar. Mycket material skänktes och pengar samlades in för det som behövde upphandlas. När bygget stod klart hölls högtidlig invigning den 21 februari 1965.

Missionsföreningens verksamhet hade startat 1901 som Kristliga ungdomsföreningen i Åsljunga som ingick i Missionssällskapet Bibeltrogna Vänner. Predikningar, möten och söndagsskola hölls i det dåvarande med EFS gemensamma missionshuset på Landshövdingevägen 46. Mångåriga ordförande var August Månsson och sedan hans son Josef Månsson, som ledde föreningen fram till 1979.

Sedan 1965 har verksamheten bedrivits här i Lutherska Missionshuset och föreningens namn är idag Evangelisk Luthersk Missionsförening (ELM) i Åsljunga och är en del i ELM/BV. Här har genom åren många av byns barn gått i söndagsskola och fortfarande är det stor uppslutning till "Hobby" som är för barn i skolåldern. Predikan hålls i regel varannan söndag kl.10 och för övrigt ingår även bibelstudier och andra samlingar i programmet.

Föreningen vill att missionshuset skall vara en samlingsplats för alla och här vill vi mötas för gemenskap och för bön och undervisning kring evangeliet om frälsning genom Guds nåd.

INTRESSEFÖRENING
ÅSLJUNGA

Åsljunga Bilverkstad Spångavägen

1902 uppförde smeden Gustav Snygg (f.1876) smedjan och senare även bostadshuset här. Här utfördes alla förekommande smidesarbeten samt dessutom skoning av hästar.

Sönerna Ivar (f.1902) och Erik (f.1905) fick tidigt hjälpa till i smedjan och blev även de duktiga smeder. Rörelsen utökades med ett mobilt tröskverk och med detta tog man sig ut till gårdarna i trakten och tröskade böndernas säd.

Droskverksamhet bedrevs också under en period.

1946 övertog Ivar och Erik rörelsen. Bilarna hade då blivit vanligare som transportmedel och man inriktade sig mera på reparation av dessa. Rörelsens namn blev Bröderna Snyggs Bilverkstad.

Bilverkstaden byggdes ut till nuvarande storlek på 50-talet och antalet anställda var i regel 3 man.

1964 övertog Evald Bengtsson och Arne Pettersson rörelsen. De hade redan då arbetat där i många år -Evald sedan 1946.

De drev rörelsen tillsammans till 1973, varefter Evald ensam tog över och drev den till 2000. Verkstaden såldes då och nedlades kort tid senare.

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden

INTRESSEFÖRENING
ÅSLJUNGA

Åsljunga Missionshusförening

År 1895 uppfördes detta hus av Åsljunga Missionshusförening. Verksamheten bedrevs av Evangeliska Fosterlandsstiftelsen (EFS) och Bibeltrogna vänner (BV).

På 1960-talet flyttade BV till egna lokaler

Sista gudstjänsten hölls 2007-02-04 varpå huset såldes och övergick i privat ägo.

Allteftersom interiörena förändrades bedrevs verksamhet i form av gudstjänster, symöten med missionsförsäljningar, bibelstudier, söndagsskola, ungdomsarbete, sång och musik mm.

Åsljunga- Järnvägen och Stationen

Åsljunga station, 98 m ö.h., byggdes 1894. Skåne-Smålands järnväg hade då anlagts, och första tåget till Åsljunga hade anlänt den 15 jan.

Byggmästare August Andersson i Kattarp fick uppdraget att bygga. Ritningar lånades från Malmö-Tomelilla stationer. Stationsbyggnaden uppfördes i gult tegel med röda mönsterinlägg.

Första våningen rymde expedition, väntsal, 80 postfack, gods-förvaring och en hög rund järnspis

På andra våningen bodde stationsmästaren. Tvättstuga och wc fanns i huset intill och jordkällare på andra sidan spåren. Resenärer fick låna nyckel till wc i biljettluckan. Under kalla vinterdagar var det vanligt att även icke-resande gick in på stationen och värmdes sig. På vackra sommarkvällar var det också populärt att träffas vid stationen för att samspråka och se tågen komma och gå.

I magasinet intill förvarades avg. och ank. gods till bygdens industrier och hantverkare. Även hästar och annan boskap samt lingon, blåbär, spannmål och timmer transporterades på järnväg. Många gäster till pensionaten, friluftsgården och sommarstugor reste också med tåg.

Den 14 september 1968 gick det sista persontåget.

En enkelbiljett till Örskelljunga kostade då 1:80. Godstrafik var i gång några år till. 1978 såldes stationen till Carl Gustav Nilsson, byggnaden vitmålades och blev Nilssons El. Fastigheten ägs nu av Bälunge El.

Gösta Hanssons Biodling

Gösta Hansson med hustru Signe startade sin biodling 1960 här på Småängavägen. Han bedrev vandringsodling; dvs på försommaren placerades bisamhällen nere på rapsfälten i Skåne och på sensommaren på ljunghedarna i Småland. Drottningodling med avläggare bedrevs hemmavid för nyrekrytering av bisamhällen i bigården. Som mest hade Gösta 250 bisamhällen i gång. 1990 upphörde han som yrkesbiodlare.

Gillebagaren

Många menar att doften av nybakade kakor aldrig kan vara fel, några kanske tycker att lukten är störande. Hur man än ställer sig till detta så håller nog de flesta med om att Gillebagaren är en av de mest välkända industrierna från orten. Det industriella Gillebagaren startade i Åsljunga år 1967, men ursprunget är ett café i Örkelljunga centrum som drevs av fabriksgrundarna Tord och Siv Einarsson. Från början hette företaget Gille, men bytte senare namn till det mer nationellt gångbara Gillebagaren. Fabriken specialiserade sig på klassiska småkakor, även kallade "torra kagor". Dessa har fördelen att hålla länge, och därför började man sälja i de nu välkända storpacken. Efter tjugo år, 1987, hade företaget vuxit ur lokalerna i Åsljunga. En ny och större lokal byggdes i Örkelljunga, där man kunde öppna nya produktionslinjer, samtidigt som man fortsatte i Åsljunga. Strax innan företaget etablerade sig i Örkelljunga började man att ge sig ut på den internationella marknaden med sina kakor, framför allt pepparkakor till Norge och Danmark. Idag kan man köpa Gillekakor i stort sett över hela världen..

Småängavägen

Två murade kolmilor låg 15-20 meter till vänster efter järnvägen (om man kommer från gamla E4:an).

Kolmilorna ägdes av Sam Ekelund och Emil Ljunggren skötte milorna. Sedan var där en kolargubbe som vaktade dygnet runt så elden inte bröt igenom. Om det började brinna, brann all kol upp. Det gick "över änna" för kolaren, röken låg tung över nejden. Bästa kolet fick man av björkved. Otto Knutssons far och Erik Jansson körde fram mycket ved för Sams räkning. Einar Nilsson högg ved i egen skog till milorna för att bl.a. finansiera köpet av Åsljunga 2:16 år 1936, nuvarande Småängavägen 12. Där höggs så hårt att det blev problem med eget "bränne" för eget husbehov i många år framöver.

Kolet såldes förpackat i papperssäckar till hugade spekulanter, både här i bygden och till Helsingborg.

Kolningen startade under andra världskriget p.g.a. bensinbrist, som då ersattes av gengasdrift för bilar. Tillverkningen upphörde när kriget tog slut.

Bilden visar ett gengasaggregat bak på bilen.

Vanåsvägen

Vanåsvägen 1 I denna fastighet bodde Håkan Eliasson son till Gustav Eliasson i Vångamöllan.

Håkan kallades allmänt för "Mölle Håkan", han tillverkade stegar, flaggstänger, staket, byggde sommarstugor och tropikhyddor.

Halmtäckning av "Tropikhyddor" hos Jan Pålsson.
Banvaktstugan vid Vanåsvägen i bakgrunden.
Taktäckare Anton Wahlqvist, Ryet.
Foto från början av 1960-talet.

Vanåsvägen 13 "Björkhaga" Här drevs från början av 1920-talet pensionat av två systrar Blända och Ingeborg Larsson samt en sjuksköterska som hette Nora. Björkhaga var ett omtyckt pensionat med många gäster. Verksamheten lades ner på 50-talet.

Johan Magnusson köpte fastigheten som sedan övertogs av sönerna Stig och Tage Magnusson och idag ägs av Linette och Johan Dahl.

Vanåsvägen 15. Ett hundratal meter från Björkhaga norrut längs med gamla riksettan bodde Oskar Svensson (1885-1974) som bedrev taxirörelse (droska) och hans hustru Selma (1887-1964) var sjuksköterska. Efter Selmas död övertog sonen Sten Svensson huset. Numera ägs det av danskar.

Vanåsvägen 14. Mitt emot Oskar Svensson bodde syskonen Antonia, Hulda, Gunnar och Maja Johansson. Deras far Anton var skräddare därav namnet Skräddar Gunnar, Skräddar Hulda osv. Alla syskonen var ogifta. 1918 köpte Gunnar en jordbruksfastighet några hundra meter från bostaden. Här uppförde Gunnar växthus, planterade fruktträd och odlade grönsaker som sen såldes på torg och marknader. När grönsaksodlingen trappades ner ägnade man sig åt mjölk- och köttproduktion.

Vanåsvägen

Vid Gunnars frånfälle såldes fastigheten till Claes Bengtsson som styckade ifrån 5 tomter som idag bebos året runt. Marken som blev kvar är nu julgransodling som drivs av Mats Claesson.

Mitt emot Skräddar Gunnars växthus och fruktodling går en väg till höger. Hundra meter från vägen bodde "Spåkärningen" Paulina Larsson i en röd stuga. Till Paulina kom många som ville bli spådda.

Vanåsvägen 51. På 1920-talet drev Lindberg dansbana på fastigheten. Sen dess har flera olika ägare haft det som fritidshus. Sen 2013 är det permanent boende.

På 1920-talet förvärvade en Ängelholmsdirektör Gustav Ebbesson gården Vanås för att tillverka kiselgurplattor (för isolering). Företaget sysselsatte ett 20-tal man under tre års tid, men pengarna tog slut och det blev konkurs. Marken användes sen i många år till motorcrossbana. Numera äger Anders Karlsson, Sonnarp, marken för betesdrift.

Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling; Europa investerar i landsbygdsområden

INTRESSEFÖRENING
ÅSLJUNGA

AB Konstruktions-Bakelit

Här startades AB Konstruktions-Bakelit i oktober 1947 av Solweig och Anders Månson.

Anders Månson började sin yrkesbana på Perstorp AB. Han insåg där plastens möjligheter i en värld som efter kriget led brist på det mesta. Solweig Månson, som hade arbetat på bank, skötte ekonomin.

I huset till höger fanns en 2-rumslägenhet ledig och i det tillhörande dubbelgaraget startades produktionen i två bakelitpressar. Startkapitalet 15.000:- lånades ut av Solweigs far. De första produkterna av betydelse var muggar till termosar och stickkontakter, som till stor del monterades som "hemarbete" av kvinnorna i byn.

Allt levererades med godståg från stationen i Åsljunga, dit varorna drogs på grannens cykelkärra.

Den stora vändningen kom när Anders Månson tog fram ett nytt material åt SAAB, som hade stora problem med fukt i sina strömfördelarlock. SAAB förblev en stor kund långt in på 2000-talet. Andra viktiga kunder blev bl a Volvo, Ericsson, Husqvarna och Electrolux.

Lokalerna utökades successivt och 1971 byggdes en helt ny fabrik i Örkelljunga. AB Konstruktions-Bakelit, numera omdöpt till KB Components, såldes år 2009 till BRA Invest, och är idag leverantörer till stora delar av världens bilindustri. Företaget har dotterbolag i Litauen, Mexico och Kina.

Personalen på Konstruktions-Bakelit 1958.

Övre raden fr vänster: Gunnar Holm, Lennart Möller, Jan-Anders Månson, Jean Nilsson, Micko Johansson

Nedre raden fr vänster: Karl Nilsson, Leif Johansson, Levi Karlsson

Linds Snickeri, Sjövägen 12

Här startade Gert Lind (1928-2009) snickeriet 1957 och tillverkade allt från strykbrädor, byggnadssnickerier, möbler och kök till hela sommarstugor. Gert kom från Bornholm med en utbildning till snickare på Teknisk Skole i Rønne i bagaget. Han var tredje generationens snickare då far, farbröder och farfar alla varit snickare på Bornholm. Där byggde Bröderna Linds Byggeforretning över 150 byggnader under åren 1913-1953. Så man kan säga att Gert hade snickeriet i blodet.

Hantverkskunnandet har han fört vidare till sönerna Göran, Pelle och Peter, som alla tre är snickare med egna företag. Under en tid var Gert också slöjdlärare i Åsljunga, Tockarp och Skånes Fagerhult och lärde många barn i bygden att slöjda.

Gert lärde sig göra trægubbar av sin far Carl. På bilden (t.v) visar han sina gubbar på H55 – den internationella Hälsingborgsutställningen arrangerad av Svenska Slöjdföreningen.

Tidigare företag vid Stationsområdet

NYA MÖBELFABRIKEN

Startades som Nicko Clausens Industri och övertogs 1924 av Car-Hjalmar Paulsson som tidigare varit med och grundat Åsljunga Möbelfabrik. Sönerna Knut och Erik arbetade också här. Knut utbildades genom en anställning på Nordiska Kompaniets möbeltillverkning i Stockholm och detta ledde till att snickeriet tillverkade möbler i hög kvalitet, ofta fina ekmöbler med fint snideri.

ÅSLJUNGA TRÄINDUSTRI/HILDING NILSSONS

Detta familjeföretag gjorde inredningar till kryssningsfartyg som byggdes på Kockums varv i Malmö. Det var bland annat fåtöljer och stolar som tillverkades här.

TOFFEL-PER

Åsljunga Träindustris byggnad såldes sedan till företaget Toffel-Per, som tillverkade tofflor. Byggnaden totalförstördes efter en brand år 1978.

GERT NILSSONS BILSKROT

Efter branden köpte Gert Nilsson fastigheten och startade en bilskrot. Även den är numera nedlagd.

Aktiva företag vid Stationsområdet

JOHANSSONS FORM

Startades 1998 av de tre bröderna Johansson: Jan, Torsten och Ronny. Här tillverkas möbler för offentlig miljö, till exempel kontorsmöbler och konferensmöbler, men även fritidsmöbler. Materialen är trä och metall och företaget har både nationella och internationella kunder.

LACK OCH FÄRG HARALD JANSSON AB

Det var Harald Jansson och Leif Alsonius som 1989 startade företaget. Haralds far Fritz Jansson, som redan på 1890-talet utbildade sig till målare, var den som lade grunden till familjen Janssons intresse för måleriyrket. Efter 1996 övertog Åsa Alsonius sin fars andel i företaget. Främst tillverkas syntetiska lackfärger för industriändamål (målning på metall) och linoljefärger för trähus samt betong- och murfärger. Företaget har kunder över hela Sverige ända upp till Gällivare.

LINDS SNICKERI

Pelle Lind tog 1982 över snickeriet efter sin far Gert Lind, som hade verksamheten på Sjövägen 12. Pelle har gått i lära hos sin far och byggde nytt snickeri 1990. Här tillverkas möbler och inredning till privat och offentlig miljö. Kunderna är både större inredningsföretag som Kinnarps och privatpersoner som vill ha hantverksmässigt tillverkade kök, fönster, trappor, dörrar och möbler.

Lärkesholmsvägen 1

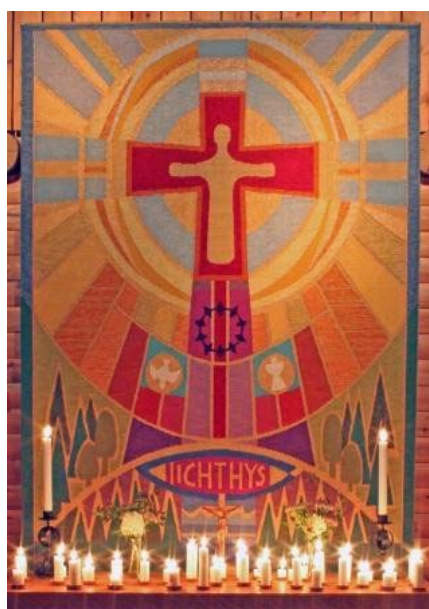
Här bodde Elsa (f. 1919) och Jan Pålsson (f. 1910). Jan var en mångsysslare. Han tillverkade staket, stegar, stängselpålar, skalade snökäppar m.m. En stängselpåle kostade 1962 1 kr. På hösten köpte han upp stora mängder lingon i Norrland. Lingonen transporterades med järnvägsvagnar till Åsljunga, där de rensades och såldes vidare till torghandlare och affärer. I många år kunde Malmöbor köpa sin gran av Jan. Vintermånaderna tillverkade han trädgårdsmöbler av ekgrenar (se bilden ovan). 1975 kostade detta möblemang 600 kr i parti. Elsa hade manufakturaffär på Sjöhultsvägen "Adlers Hörna".

Åsljunga Småkyrka

Åsljunga småskola byggdes 1914 och var i bruk till 1959. Örkelljunga församling fick då byggnaden för att använda den som småkyrka. Denna småkyrka invigdes 1962 av biskop Martin Lindström.

I slutet av 1970-talet fick arkitekt Ingvar Eknor i uppdrag att rita en kyrka i anslutning till det befintliga kyrkorummet. Kyrkan byggdes och invigdes den 26 okt 1980 av biskop Per-Olof Ahrén. Det gamla kyrkorummet blev samlingsrum, och lärarinnans bostad blev syföreningsrum, kök och sakristia. I källarplanet finns ändamålsenliga lokaler för barn- och ungdomsverksamhet.

Till utseendet anknyter småkyrkan till kyrkor i fjällvärlden, detta med anledning av närheten till Åsljunga klint, 162 m.ö.h.! Mycket av inredningen är tillverkat lokalt. Altare, predikstol, dopfont och bänkgavlar har tillverkats av Linds snickerier. Smidesdetaljer och ljusstakar har gjorts av smederna Erik Snygg och Knut Frick. Dopskålen i keramik är tillverkad av Stig Carlsson, Nyhamnsläge. Möblerna i samlingsrummet är från Vemo och Johansson Form.

Mattan i koret är vävd av Hillevi Kjellhard-Nilsson. Bildvävnaden "Det segrande korset" på fondväggen har komponerats av Kerstin Persson och vävts på textil-ateljén Tre Bäcker i Varnhem. Processions-korset är framställt av Eva Spångberg. Orgeln är från 1987 och byggd av Magnussons orgelbyggeri i Mölndal. Klockstapeln är från 1962 och gjuten hos Ohlssons klockgjuteri i Ystad. Klockan bär inskriptionen "Land, land, land, hör Herrens ord". Klockstapeln har ett smideskors med kyrktupp. Det är gjort av Knut Frick.

I skogsdungen snett över vägen, kallad "Pers backe", hölls under många år en friluftsgudstjänst på sommaren. Dungen tillhörde Dagmar och Per Olsson. Båda var kyrkvårdar - dock inte samtidigt.

INTRESSEFÖRENING
ÅSLJUNGA

Vägar genom Åsljungabygden

Ända sedan "urminnes tider" har en "väg" mellan Örkelljunga och Åsljunga gått genom Ånalt. Så småningom ingick den i en viktig led genom riket. Både i Örkelljunga och Sk. Fagerhult finns gator med namnet Kungsvägen.

Vägen kom långt senare att gå nära Trollsjön. En omtalad kollision inträffade här 1928. Den ene föraren fick en förmildrande dom p.g.a. att han druckit brännvin! – Vägen blev 1945 Rikshuvudväg, Riksettan. Den är numera markerad med skylt R1 på några ställen i vår kommun.

Med delvis ny sträckning blev vägen 1962 europaväg, E4. Det blev gång- och cykelbro över E4:an i Åsljunga 1973, mycket med tanke på att göra en säkrare skolväg. Den var i bruk till 2007 och skänktes då till racerbanan i Anderstorp. Som motprestation fick man stå för rivning och transport.

I oktober 2004 invigdes den nya E4:an, ca fyra mil lång motorväg genom vår kommun. Den går utanför samtliga tätorter. – Samtidigt ändrades väg 108, Åsljunga – Trelleborg, till Skåneporten – Trelleborg.

Åsljunga Centrum 1

I huset t.v. (bredvid brofästet) fanns en gång en charkuteriaffär. Den hade startats av Håkan Bengtsson men övertogs så småningom av Eric Möller. Tillsammans med sin hustru Barbro drev han charkuteriet till mitten av 1970-talet. En byggnad bakom affären/boningshuset var under ett antal år fryshus. Om man var medlem i "byaföreningen", fick man hyra ett frysack.

År 1907 anmälde Olof Johansson i Vanås, ägare till fastigheten framme t.h. (långt senare känd som Jonnys ICA), att det skulle öppnas diversehandel i fastigheten. Den blev därmed den fjärde speceriaffären i byn. Affären har givetvis bytt ägare ett flertal gånger. Nämnas kan Karl Paulsson med dottern Ellen som föreståndare för affären. Från 1932 till 1949 hade Ester och Fritz Johansson affären. Man hade också djurfoder m.m. i verksamheten. Fritz var en aktad man i bygden. Jonny Eliasson köpte affären 1960. Under hans och hustrun Saras tid "blomstrade" verksamheten. Genom sitt sätt och sitt engagemang i byn blev Jonny en "kändis". Affären har sedan bytt ägare några gånger. Dagens innehavare har nyligen öppnat butiken "Te och tassar".

Åsljunga Centrum 2

Bakom de stora gula tegelhusen låg från omkring 1940 Fredrik Lundahls snickerifabrik. Där tillverkades köksinredningar och möbler av duktiga möbelsnickare.

Mitt emot speceriaffären (senare "Jonny's") låg ett hus som inrymde mjölkaffär och bageri i källaren och kafé ovanför. Håkan Frennesson, taxiägare i Åsljunga, hade 1934 låtit bygga detta hus. Det brandskadades på 50-talet men restaurerades och kom senare att inrymma både bageri och kafé Gillet (Siv och Tord Einarsson). 1956 byggdes ytterligare ett stort hus vid sidan om. Här var många år bl.a. poststation och senare under kortare perioder färgaffär och pizzeria. Sedan en del år tillbaka ägs husen av Lars Eliasson och är helt och hållet bestående av hyreslägenheter.

I vägkröken mot Sjöholt låg tidigare en byggnad kallad Adlers hörna. Nu ligger här ett nytt hus, känt som "Pepparkakshuset", detta p.g.a. en enorm belysning inför julen. Ägaren uppger att antalet lampor är ca 30000.

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling; Europa
investerar i landsbygdsområden

INTRESSEFÖRENING
ÅSLJUNGA

”Vången”

Ordet vång är ett gammalt sydsvenskt eller skånskt ord som betyder åker eller fält. I Åsljunga kom marken från sjön upp till Landshövdingevägen att kallas Vången. Längst i sydväst hade Kaptensgården en del av sina ägor.

Marken längst norrut tillhörde gården Åsljunga 8:84. Däremellan hade flera olika gårdar en ”remsa” jord på området.

All mark på Vången utom ett område mittemot Idrottshallen är numera bebyggd. Det har funnits önskemål både från föreningar och privatpersoner om byggnation på detta område, vilket numera ägs av kommunen. Så har dock inte blivit fallet. På övrig del som tillhörde Kaptensgården finns bl.a. von Reisers skola och Idrottshallen.

På andra hållet hade redan på 30-talet styckats av en tomt till ”Blåbärskungens” stora villa.

Det första huset för permanent boende på ”riktiga” Vången byggdes av Karin och Bo Ekelund. De flyttade in vid årsskiftet 1967-68. Då fanns kommunalt vatten och avlopp men inga asfalterade gator. Vid sidan om låg ett litet fritidshus. Det ägdes av ett äldre par från Höganäs, men köptes av Siv och Tord Einarsson, ”Gillebagaren”. Det blev stor till- och ombyggnad!

På 1970-talet blev det stort behov av nybyggnation i Åsljunga, och praktiskt taget hela Vången blev bebyggd. Många hus uppfördes av Byggnads AB Erik Hansson. Nybyggnationen fortsatte sedan på andra sidan gamla E4:an på Orreslättsområdet.

En obebyggd del av Vången ägdes och ägs ännu av Örkeljunga kommun. På en bit av denna iordningställdes på 1970-talet en lekplats. Efter renovering 2012 är den fortfarande i fint skick.

Bröderna Eliassons såg i Åsljunga

Bröd. Eliassons såg i Åsljunga 1955.
Personer fr.v.: Henry Jakobsson, Sk. Fagerhult,
samt Nils Olofson, Erik Landin, Erik Eliasson,
Erik Skarp, Gunnar Eliasson, samtl. Åsljunga.

I mitten av 1950-talet upphörde sågen och kvarnen i Vångamöllan, Lärkesholm.

Ett nytt modernt sågverk anlades i Åsljunga under namnet "Bröderna Eliassons Sågverk o Trävaruaffär". Råvaran kom från egen och inköpt skog i regionen.

Med anställda och familjemedlemmar sysselsattes 6-7 personer. 1984 upphörde den storskaliga verksamheten.

Åsljunga Möbelfabrik

Åsljunga Möbelfabrik grundades 1914 av Karl Hjalmar Paulsson och Johan Hedfors. 1918 ersattes Hedfors av Fride B. Olsson som 1922 blev ensam ägare fram till sin död 1952. Då arrenderades fabriken ut till Ragnar Nordén och Frosten Larsson. Från 1957 drevs verksamheten av den förstnämnde tillsammans med Fride B. Olssons son Berne Olsson. 1976 lämnade Ragnar Nordén över sin del till Bernes fru Alvi. Från 2006 drivs företaget av sonen Per Bernesson.

Tillverkningen har under alla år bestått av trä möbler såsom skåp, bord, stolar, m.m.

INTRESSEFÖRENING
ÅSLJUNGA

Pinnån, möllan och sågverket

Möllan och sågen vid åmynningen i Åsljungasjön. I bakgrunden skymtar Änaltsvägen.. Ägare var Karl Danielsson och medelst dagsverken hos ägaren skötte Birger Larsson sågen och Johannes möllan.

Den extra fåran för ån, som man med god vilja kan upptäcka, vittnar om att här en gång i tiden funnits en verksamhet, där man utnyttjat vattenkraften. Så har det också varit. Här fanns en kombinerad mölla och sågverk.

Anläggningen tillhörde Carl Danielssons gård, men arrenderades av Birger Larsson på 10 år 1926-1935. Arrendesumman var 200:- per år. Arrendatorn skulle också stå för underhåll och eventuella reparationer. Birger skötte sågverket och hans svärfar Johannes Svensson möllan. Här fanns också en ålakista, men ålfisket ingick inte i arrendet. Efter 1935 fanns här troligen ingen verksamhet, och byggnaderna fick efter hand förfalla.

Birger Larsson (1903-1980) och hans hustru Ebba (1907-1998) bodde i det röda huset tvärs över vägen. Birger var en nitisk tillsynsman både för Åsljungasjön och Håla sjö (numera Trollsjön). Det var inte roligt att bli ertappad med att fiska utan fiskekort!

Näckrosv.- Börje Andersson Åkeri

Här på Näckrosvägen hade bröderna Anders (1912 - 2000) och Börje (född 1924) sin rörelse. De hade startat sin verksamhet i föräldrahemmet i Jälla. De tillverkade flaggstänger, stegar m.m.

Anders började arbeta, när han slutat skolan. Han blev "reseskörare" med häst och vagn ända till Ystad för att sälja sina alster. Det kunde ta både en och två veckor.

1938 köpte Anders och Börje sin första lastbil. Åtskilliga lass ene köptes upp i Småland. Enet blev sedan till stängselstolpar, som såldes vidare. I många år handlade de med lingon, som köptes upp i trakterna vid Vansbro i Dalarna. Till allhelgonahelgen sålde de granris till kyrkogårdarna.

När det närmade sig jul, körde de runt på Skånes slättbygd och sålde julgranar.

När de slutat med sin gemensamma verksamhet köpte Börje en större lastbil (24 m med släp) för att köra Gille-kakor.

Det blev många turer till Stockholm! Börje höll på till sin pensionering.

Börje dog ett par veckor efter det att han läst och godkänt det här dokumentet. Han valde också ut detta foto ur ett album.

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden

INTRESSEFÖRENING
ÅSLJUNGA

Sjöhultsvägen 34

Åsljunga Mekaniska är en verksamhet som bildades 1987. En föregångare var Ferro Detaljer som startades under 1950-talet av Alve Brannebo. Företaget arbetar idag med svarvning, fräsning, borrar och gängning. Detta gör de i flera olika material. bland annat plast, stål och mässing.

Företaget har 3 anställda och några av de mest kända kunderna är ASSA ABLOY ES Produktion AB och Nordic Plastics Group AB.

Ägare; Krister Nilsson.